

UREDJA O PROGLAŠENJU SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „PALJEVINE”

(„Sl. glasnik RS”, br. 93/2011)

Član 1

Jedino prirodno nalazište piramidalnog varijeteta jele stavlja se pod zaštitu i proglašava za specijalni rezervat prirode pod imenom „Paljevine”, kao prirodno dobro od izuzetnog značaja i svrstava se u I kategoriju zaštite kao specijalni rezervat prirode (u daljem tekstu: Specijalni rezervat prirode „Paljevine”).

Član 2

Specijalni rezervat prirode „Paljevine” stavlja se pod zaštitu da bi se očuvalo jedino prirodno stanište piramidalnog varijeteta jele u Republici Srbiji i jedinstvena populacija ovog taksona. Najveći deo rezervata obrastao je mešovitom šumom bukve, jele i smrče. Značajno florističko obeležje ovog područja je i prisustvo tresetnica.

U granicama Specijalnog rezervata prirode „Paljevine”, pored potoka, na malim površinama, razvijena je visoka tresava, koja kao vrlo osetljiv tip ekosistema, predstavlja, za zaštitu, prioritetni tip staništa.

Specijalni rezervat prirode „Paljevine” je prvo nalazište vrste *Dryopteris remota* u Republici Srbiji.

Član 3

Specijalni rezervat prirode „Paljevine” nalazi se na teritoriji opštine Sjenica, katastarska opština Kladnice, na delu katastarske parcele broj 619 i obuhvata površinu od 7,77 ha u državnoj svojini.

Granicom zaštite Specijalnog rezervata prirode „Paljevine” obuhvaćen je šumski odsek 8 „c” i delovi odseka 8 „a”, 9 „a”, 9 „b” Gazdinske jedinice „Golija - Javor”.

Opis, grafički prikaz granica Specijalnog rezervata prirode „Paljevine” i spisak katastarskih parcela odštampani su uz ovu uredbu i čine njen sastavni deo.

Član 4

Na području Specijalnog rezervata prirode „Paljevine”, nije dozvoljeno obavljati radove i aktivnosti za koje se u skladu sa zakonom utvrđi da mogu oštetiti populacije, zajednice i staništa biljnih i životinjskih vrsta ovog područja, narušiti prirodne procese i ekološku celovitost područja ili značajno nepovoljno uticati na estetska obeležja predela i životnu sredinu.

Član 5

Na području Specijalnog rezervata prirode „Paljevine“ utvrđuju se režimi zaštite II i III stepena, u kojima se sprovodi aktivna zaštita radi očuvanja i unapređenja prirodnih vrednosti, posebno kroz mere upravljanja populacijama divljih biljaka i životinja, održanje i poboljšanje uslova u prirodnim staništima i tradicionalno korišćenje prirodnih resursa i proaktivna zaštita u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja.

Na površinama sa režimom zaštite II i III stepena neposredno se primenjuju zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene članom 35. Zakona o zaštiti prirode.

Režim zaštite II stepena obuhvata površinu od 4,50 ha, odnosno 58 % područja Specijalnog rezervata prirode „Paljevine“, a utvrđuje se na prostoru šumskog odseka 8 „c“ Gazdinske jedinice „Golija - Javor“. Režim zaštite III stepena površine 3,27 ha, odnosno 42%, obuhvata preostali deo zaštićenog područja, koji nije obuhvaćen režimom zaštite II stepena.

Član 6

Na celom području Specijalnog rezervata prirode „Paljevine“ zabranjene radnje i aktivnosti su:

- 1) oštećivanje, vađenje i odnošenje jedinki piramidalne jele;
- 2) seča živih stabala piramidalne jele;
- 3) čista i oplodna seča šume, kao i svaka neplanska seča i uništavanje autohtonih vrsta drveća i žbunja;
- 4) sakupljanje svih biljnih i životinjskih vrsta;
- 5) unošenje alohtonih biljnih i životinjskih vrsta;
- 6) ispaša stoke;
- 7) lov;
- 8) promena namene zemljišta;
- 9) pregrađivanje, skretanje i uređivanje prirodnih vodotoka;
- 10) kaptaža izvora;
- 11) skidanje i odnošenje stelje i površinskog sloja zemljišta;
- 12) eksploatacija i svako korišćenje mineralnih sirovina;
- 13) izgradnja objekata, šumskih i javnih puteva;
- 14) izvođenje građevinskih radova i drugih radova kojima bi se narušila morfologija terena, uništila divlja flora i fauna ili na bilo koji drugi način narušio integritet zaštićenog područja;

- 15) prolaz motornih i drugih vozila, osim za potrebe sprovođenja propisanih mera zaštite;
- 16) kampovanje i loženje vatre;
- 17) deponovanje smeća i drugog otpadnog materijala;
- 18) promena granica šumskih odseka unutar Specijalnog rezervata prirode „Paljevine”.

Pored zabrana iz stava 1. ovog člana na površini za koju je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjena je i svaka seča obnove šuma i odlaganje ostataka od seče, a na površini na kojoj je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjeno je i obaranje stabala na prostor pod režimom zaštite II stepena.

Član 7

Na celom području Specijalnog rezervata prirode „Paljevine”, radovi i aktivnosti ograničavaju se na:

- 1) mere nege i zaštite u cilju očuvanja i povećanja brojnosti populacije piramidalne jеле (razmnožavanje piramidalne jеле primenom mera *in situ* i *ex situ* zaštite - uzimanjem semena, grančica za kalemljenje i dr.);
- 2) uklanjanje konkurentnih stabala piramidalnoj jeli i postepeno uspostavljanje prebirne do grupimično - prebirne strukture šume u kojoj piramidalna jela ima povoljan biološki položaj u svim spratovima vegetacije;
- 3) primena bioloških i hemijskih sredstava za suzbijanje parazita i patogena koji bi mogli ugroziti zdravstveno stanje piramidalne jеле ili stabilnost šumskog ekosistema;
- 4) blagovremeno sprovođenje sanitарне seča i uklanjanje izvaljenih stabala i granjevine;
- 5) uspostavljanje šumskog reda odmah po seći stabala;
- 6) suzbijanje invazivnih vrsta flore i faune;
- 7) očuvanje i unapređenje populacija zaštićenih vrsta i njihovih staništa;
- 8) naučno-istraživački rad i praćenje stanja jedinki piramidalne jеле i šumskog ekosistema;
- 9) kontrolisano kretanje posetilaca;
- 10) prezentacija i popularizacija prirodnih vrednosti.

Član 8

Specijalni rezervat prirode „Paljevine” poverava se na upravljanje Javnom preduzeću „Srbijašume”, Beograd (u daljem tekstu: Upravljač).

U obavljanju zakonom utvrđenih poslova upravljanja zaštićenim područjem, Upravljač je ovlašćen i dužan naročito da: organizuje čuvarsku službu, obeleži zaštićeno područje, doneše plan upravljanja, godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi, vodi evidencije o prirodnim vrednostima

i ljudskim aktivnostima odnosno zasnuje informacioni sistem, utvrdi i naplaćuje naknade za korišćenje zaštićenog područja, učestvuje u postupku utvrđivanja naknade za uskraćivanje ili ograničavanje prava korišćenja, izdaje saglasnosti i odobrenja osigura nesmetano odvijanje prirodnih procesa i održivog korišćenja zaštićenog područja u saradnji sa nadležnim organima sprečava sve aktivnosti i delatnosti koje su u suprotnosti sa aktom o zaštiti i koje predstavljaju faktor ugrožavanja i devastacije zaštićenog područja.

Upravljač je dužan da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe izvrši upis delatnosti upravljanja zaštićenim područjem u skladu sa propisima koji uređuju klasifikaciju delatnosti i registraciju privrednih subjekata.

Član 9

Očuvanje, unapređenje, održivo korišćenje i prikazivanje prirodnih i drugih vrednosti područja Specijalnog rezervata prirode „Paljevine“ sprovodi se prema planu upravljanja koji se donosi za period od deset godina (u daljem tekstu: Plan upravljanja), sa sadržajem i na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

U postupku davanja saglasnosti na Plan upravljanja, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) pribavlja mišljenja ministarstava nadležnih za poslove nauke, prosvete, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, turizma i finansija.

Plan upravljanja Upravljač će doneti i dostaviti Ministarstvu najkasnije u roku od 10 meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Upravljač je dužan da jednom u tri godine analizira sprovođenje Plana upravljanja i ostvarene rezultate i po potrebi izvrši njegovu reviziju.

Do donošenja Plana upravljanja, Upravljač će vršiti poslove na osnovu godišnjeg programa upravljanja koji je dužan da doneše i dostavi Ministarstvu na saglasnost u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Godišnji program upravljanja iz stava 5. ovog člana sadrži naročito: sažet prikaz prirodnih i drugih vrednosti zaštićenog područja, ciljeve zaštite i održivog korišćenja, mogućnosti i ograničenja za njihovo ostvarivanje; detaljan prikaz godišnjih zadataka na čuvanju, održavanju, unapređenju, prikazivanju i održivom korišćenju zaštićenog područja za potrebe nauke, obrazovanja, rekreacije i turizma i ukupnog socio-ekonomskog razvoja; prikaz konkretnih poslova na izradi i donošenju upravljačkih dokumenata, prvenstveno Plana upravljanja, akta o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi i akta o naknadi za korišćenje zaštićenog područja; prikaz zadataka na obeležavanju zaštićenog područja, zasnivanju informacionog sistema i protivpožarnoj zaštiti; prikaz subjekata i organizacionih i materijalnih uslova za izvršenja programa, visine i izvora potrebnih finansijskih sredstava.

Član 10

Upravljač je dužan da obezbedi sprovođenje režima zaštite odnosno unutrašnji red i čuvanje zaštićenog područja u skladu sa pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi koji donosi uz saglasnost Ministarstva u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

U okviru sadržine propisane zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, pravilnikom se bliže utvrđuju zabranjeni radovi i aktivnosti, kao i pravila i uslovi obavljanja radova i aktivnosti koji su dopušteni.

Pravilnik se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na drugi pogodan način koji odredi Upravljač.

Član 11

Upravljač je dužan da na propisan način obeleži Specijalni rezervat prirode „Paljevine”, njegove spoljne granice i granice površina odnosno lokaliteta sa režimom zaštite II stepena najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Upravljač će u roku od osam meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe, u saradnji sa Republičkim geodetskim zavodom, Beograd i Zavodom za zaštitu prirode Srbije, izvršiti identifikaciju granica Specijalnog rezervata prirode „Paljevine” na terenu, digitalnoj ortofoto karti i katastarskom planu.

Na operat odnosno zapisnik o utvrđivanju granica iz stava 2. ovog člana, Vlada daje saglasnost na predlog Ministarstva.

Granice i površine, utvrđene, opisane i verifikovane na način propisan u st. 2. i 3. ovog člana, smatraće se merodavnim u svim stvarima koje se tiču sprovođenja ove uredbe.

Član 12

Upravljač će u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe zasnovati digitalnu bazu podataka odnosno geografski informacioni sistem o prirodnim i stvorenim vrednostima, nepokretnostima, aktivnostima i drugim podacima od značaja za upravljanje Specijalnim rezervatom prirode „Paljevine”.

Član 13

Upravljač će najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe doneti i dostaviti Ministarstvu na saglasnost akt o naknadi za korišćenje zaštićenog područja Specijalnog rezervata prirode „Paljevine”.

Član 14

Sredstva za sprovođenje Plana upravljanja, obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, Fonda za zaštitu životne sredine, od naknade za korišćenje zaštićenog područja, prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti Upravljača i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 15

Planovi uređenja prostora, planovi, programi i osnove iz oblasti šumarstva, lovstva, upravljanja ribljim fondom, vodoprivrede, poljoprivrede i turizma i drugi programi i planovi koji se odnose na korišćenje prirodnih resursa i prostora u zaštićenom području Specijalnog rezervata prirode „Paljevine” usaglašiće se sa Prostornim planom Republike Srbije, ovom uredbom i Planom upravljanja.

Član 16

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OPIS GRANICA SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „PALJEVINE”

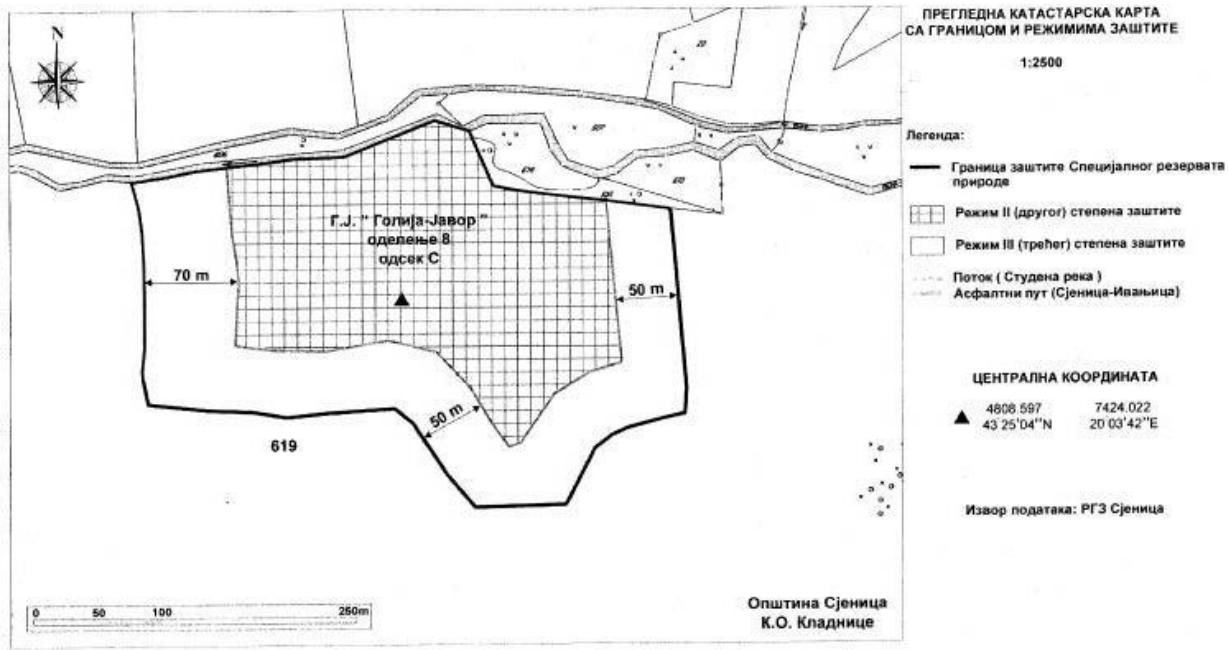
Specijalni rezervat prirode „Paljevine” se nalazi na prostoru opštine Sjenica i celokupnom površinom pripada delu katastarske parcele 619, KO Kladnica. Zaštićeno područje se nalazi na području GJ „Golija - Javor”, kojom gazduje ŠG „Golija” iz Ivanjice. Granicom zaštite obuhvaćeno je odeljenje 8: odsek „c” i deo odseka „a”, kao i odeljenje 9: delovi odseka „a” i „b”.

Početna tačka opisa granice zaštite Specijalnog rezervata prirode „Paljevine” se nalazi na Studenoj reci 70 m nizvodno od severozapadne tačke odseka „c”, odeljenja 8, GJ „Golija - Javor”. Granica dalje ide na jug paralelno sa granicom odseka „c” na udaljenosti od 70 m od ovog odseka, zatim skreće na istok i prati granicu odseka „c” na udaljenosti od 50 m, vraća se na sever prateći granicu odseka „c” na udaljenosti od 50 m do naspram severoistočne tačke ovog odseka, odnosno do granične linije parcela 619 i 615 KO Kladnica. Granica dalje skreće na zapad graničnom linijom parcela 619/615, 619/1534 (Studena reka), odnosno uporedno sa granicom odseka „c” do početne tačke opisa granice zaštite.

Režim zaštite II stepena zauzima centralni deo zaštićenog područja i poklapa se sa šumskim odsekom „c” odeljenja 8.

Režim zaštite III stepena pruža se u vidu zaštitnog pojasa oko II stepena zaštite u širini od 50 m sa istočne i južne, kao i 70 m sa zapadne strane Rezervata i obuhvata delove odseka 8 „a”, 9 „a” i 9 „b”.

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ
"ПАЉЕВИНЕ"

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
Нови Сад, 2010.

**POPIS KATASTARSKIH PARCELA PODRUČJA SPECIJALNI REZERVAT PRIRODE
„PALJEVINE”**

Režim zaštite II i III stepena

OPŠTINA SJENICA
KO KLANDNICA
KP BR. 619/deo